

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: V. J., narozen X,
bytem X,
zastoupen zákonnou zástupkyní Bc. H. J.,
bytem X,

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2022, č. j. MPSV-2022/214-916,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím své matky jakožto zákonné zástupkyně domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2022, č. j. MPSV-2022/214-916, jímž bylo změněno rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 9. 2021, č. j. 235398/21/MO, a to tak, že žalovaný podle § 34 odst. 1, § 34a, § 34b a § 35 zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 329/2011 Sb.“) zamítl žádost žalobce o přiznání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením. Správní orgán I. stupně výše uvedeným rozhodnutím přiznal žalobci nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem ZTP na období od 1. 5. 2021 do 30. 4. 2023, avšak žalobce s prvostupňovým rozhodnutím nesouhlasil, když požadoval přiznání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem ZTP/P, protože podal odvolání, přičemž však žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím v neprospěch žalobce. Změnu prvostupňového rozhodnutí v neprospěch odvolatele (žalobce) odůvodnil žalovaný odkazem na § 90 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), kdy shledal, že prvostupňové rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy.

Žaloba

2. Žalobce uvedl v žalobě, že nesouhlasí s názorem žalovaného uvedeným v napadeném rozhodnutí, kdy žalovaný konstatoval na základě konzultace zdravotního stavu žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „PK MPSV“) s odborným lékařem v oboru dětské psychiatrie MUDr. Z., že *„stanovení diagnózy autismu vzhledem k nízkému věku je předčasné, když dítě (žalobce) je stále ještě ve vývoji“*. Žalobce namítl, že je samozřejmé, že se dítě po celou dobu dospívání vyvíjí, avšak jedná se o věkovou diskriminaci, když uvedeným názorem žalovaného, resp. PK MPSV byly fakticky obejity dosavadní poznatky specializovaných lékařů, kteří žalobce osobně vyšetřili.
3. Žalobce nesouhlasil s diagnostickým souhrnem v posudku PK MPSV, který uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, a to konkrétně s větou, že *„porucha autistického spektra v.s. vzhledem k nízkému věku nebyla přesvědčivě objektivizována.“* Žalobce namítl, že z jím dodaných podkladů naopak jasně vyplývá, že již ve věku 2 let psychodiagnostická vyšetření podporovaná využitím standardizovaných metod určených pro diagnostiku poruchy autistického spektra (dále jen „PAS“) u něj svědčí pro symptomatiku PAS s narušením funkčního jazyka, přičemž zjevně nebyla brána v potaz rodinná anamnéza pozitivní na PAS.
4. Žalobce poukázal na logopedický nálezný Mgr. K. ze dne 30. 9. 2021, ve kterém bylo uvedeno, že žalobce *„kontakt navazuje adekvátně k věku, není bojácný, vchází bez obav, zrakový kontakt je slabý, vyskytuje se málo, je obtížné zrakový kontakt získat.“* Dle přesvědčení žalobce byly informace z logopedického nálezu vytrženy z kontextu a pochopeny nesprávně, v důsledku čehož byly využity v neprospěch posuzované žádosti. V logopedickém nálezu bylo uvedeno, že žalobce navazuje kontakt adekvátně k věku, není bojácný a vchází bez obav. Taková situace je však dle žalobce výjimečná, neboť logopedku navštěvuje dlouhodobě 3x měsíčně, má s ní velmi pozitivní vztah, protože s ním vždy hraje atraktivní metodou naučné hry. Bez přítomnosti matky by nebyl žalobce tak otevřený a nebojácný. Žalobce poukázal na skutečnost, že z téže zprávy logopedky byla opomenuta skutečnost, že zrakový kontakt žalobce je slabý, vyskytuje se málo a je obtížné ho navázat.
5. Žalobce nesouhlasil s posudkem PK MPSV, který je zčásti reprodukován v napadeném rozhodnutí, přičemž konkrétně nesouhlasil s větou, že *„z podkladové dokumentace jasně vyplývá, že nezletilý posuzovaný je k věku přiměřeně orientován, chování bez těžkých projevů, komunikace, paměť a intelekt jsou v. s. v normě.“* Citované posudkové zhodnocení považuje

žalobce za neobjektivní a neúplné, když zhodnocení nerespektuje odborné lékařské zprávy, jejichž závěry jsou navíc selektivně vybírány a překrucovány.

6. Žalobce dále nesouhlasil s větami, že „*namítané skutečnosti nemají oporu v objektivně dokladovaném zdravotním stavu. Doloženými lékařskými nálezy popisované zdravotní postižení neodpovídá posudkově medicínským kritériím stanoveným pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením.*“ Žalobce namítl, že z absolvovaných vyšetření u psychologa, psychiatra a logopeda, jejichž výsledky doložil k původní žádosti, resp. k odvolání, jednoznačně vyplývá, že žalobce má diagnostikovanou PAS. Žádný z uvedených lékařů tuto diagnostiku nezpochybnil, ale naopak ji všichni výslovně uvedli. Dle žalobce nebyla zpráva od Mgr. Ž., PhDr. P. a Bc P. H. z Národního ústavu pro autismus, z. ú., se sídlem v Holešovičkách 593/1a, Praha 8, (dále jen „NAUTIS“) zahrnuta mezi podklady, z nichž vycházelo vypracování posudku PK MPSV. Navíc v uvedeném posudku nejsou brány v potaz informace matky žalobce o chování a vývoji dítěte, když z podkladů poskytnutých matkou žalobce byla vybrána pouze část informací a zdaleka ne všechny podstatné údaje byly v posudku využity. Ignorování těchto relevantních podkladů dle žalobce vedlo k závěru PK MPSV, že skutečnosti namítané v odvolání nemají oporu v objektivně dokladovaném zdravotním stavu.
7. Žalobce navrhl provést dokazování původními lékařskými zprávami, nově získanými lékařskými zprávami a zprávou ze Speciálního pedagogického centra Teplice. Žalobce požádal v žalobě o nové komplexní posouzení, které bude vycházet ze všech doložených lékařských zpráv.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Žalovaný zrekapituloval dosavadní průběh dané věci.
9. PK MPSV dle žalovaného zasedala v odborném složení, kdy byl při posuzování přítomen jak posudkový lékař, tak i odborník z oboru dětská neurologie, a tudíž žalovaný vypracovaný posudek vyhodnotil jako odborný, stěžejní a úplný s tím, že na jeho základě bylo možné ve věci rozhodnout. Žalobce nebyl při jednání PK MPSV osobně přítomen, zákonná zástupkyně přítomnost při jednání nepožadovala a předseda PK MPSV shledal shromážděnou podkladovou dokumentaci dostatečnou k objektivnímu posouzení zdravotního stavu žalobce i bez jeho vyšetření. Zdravotní stav posuzovaného byl též konzultován s dětským psychiatrem.
10. Žalovaný dále uvedl, že PK MPSV měla k dispozici kompletní zdravotní dokumentaci praktického ošetřujícího lékaře včetně odborných lékařských zpráv, což vedlo k objektivizaci zdravotního stavu. Při posuzování se funkční schopnosti fyzické osoby porovnávají se schopnostmi stejně staré fyzické osoby bez znevýhodnění, tj. bez zdravotního postižení, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace. Při posuzování malých dětí, zejména předškolního věku, je třeba odlišit fyziologickou neschopnost dítěte v oblasti pohybových a orientačních schopností od patologické limitace způsobené konkrétním zdravotním postižením. Při objektivizaci zdravotního postižení a posouzení funkčního omezení u dětí, zejména v raném dětském věku od 1 do 3 let, je nutno velmi pečlivě hodnotit omezení pohybových, mentálních a orientačních schopností. Zjištění skutečnosti je třeba porovnávat se schopnostmi stejně starého zdravého dítěte. Pokud u velmi malého dítěte nelze pro jeho nízkou úroveň biopsychosociálního vývoje

a neschopnost spolupráce při vyšetření přesněji diferencovat rozsah a stupeň funkčního postižení (např. stupeň poruchy intelektu), není možné v takovém případě učinit posudkový závěr.

11. Žalovaný konstatoval, že hodnocení zdravotního stavu v odvolacím řízení pro účely rozhodování o nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením je dle platných právních předpisů plně v kompetenci PK MPSV. Žalovaný je přesvědčen, že v daném případě bylo provedeno odvolací řízení zcela v souladu s právními předpisy.

Posouzení věci soudem

12. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce výslovně souhlasil s rozhodnutím věci bez jednání a žalovaný nesdělil soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
13. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady přitom vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení i zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v posuzované věci nebyly zjištěny.
14. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Podle § 34 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.
16. Podle § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb. má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem TP (průkaz TP) osoba se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí, v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a na nerovném terénu. Středně těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a zhoršenou schopnost orientace má jen v exteriéru.
17. Podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb. má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem ZTP (průkaz ZTP) osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.

18. Podle § 34 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb. má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem ZTP/P (průkaz ZTP/P) osoba se zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra. Zvláště těžkým funkčním postižením pohyblivosti a úplným postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna chůze v domácím prostředí se značnými obtížemi, popřípadě není schopna chůze, v exteriéru není schopna samostatné chůze a pohyb je možný zpravidla jen na invalidním vozíku. Zvláště těžkým funkčním postižením orientace a úplným postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu není schopna samostatné orientace v exteriéru.
19. Dle § 34b odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. se při posuzování schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením hodnotí a) zdravotní stav a funkční schopnosti fyzické osoby, b) zda jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a c) zda jde o podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a závažnost funkčního postižení, s tím, že podle odst. 2 téhož ustanovení prováděcí právní předpis stanoví, které zdravotní stavy lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace.
20. Podle § 34b odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb. se při posuzování podstatného omezení schopnosti pohyblivosti a orientace u zdravotního stavu, který není uveden v prováděcím právním předpise, hodnotí, kterému ze zdravotních stavů v něm uvedených funkční postižení odpovídá nebo je s ním funkčními důsledky srovnatelné.
21. Podle § 34b odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb. se funkčními schopnostmi rozumí tělesné, smyslové a duševní schopnosti, znalosti a dovednosti nezbytné pro schopnost pohyblivosti a orientace. Při posuzování se funkční schopnosti fyzické osoby porovnávají se schopnostmi stejně staré fyzické osoby bez znevýhodnění a hodnotí se s využitím běžně dostupných kompenzačních pomůcek.
22. Podle § 34b odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb. se při hodnocení závažnosti funkčního postižení pohyblivosti a orientace pro účely nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením vychází z poruchy funkčních schopností s nejvýznamnějším dopadem na schopnost pohyblivosti nebo orientace.
23. Podle § 2b vyhlášky č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „prováděcí vyhláška“) jsou zdravotní stavy, které lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením, uvedeny v příloze č. 4 k této vyhlášce.
24. Podle přílohy č. 4 odst. 2 písm. m) prováděcí vyhlášky lze za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace považovat mimo jiné psychické postižení s často se opakujícími závažnými poruchami komunikace a orientace v exteriéru; u středně těžkého stupně autistické

poruchy s nápadnými deficity ve verbální a nonverbální komunikaci, značně abnormálním nebo rušivým chováním, s výrazně redukovanou nebo výrazně abnormální reakcí na sociální stimulaci okolí.

25. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody jeho výroku nebo výroků, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
26. Soud na tomto místě předně konstatuje, že pokud jde o správnost zjištěného zdravotního stavu žalobce, který je v tomto případě jádrem sporu, jedná se o odbornou medicínskou otázku, kterou nemůže soud a v zásadě ani správní orgán sám posoudit pro nedostatek odpovídající odborné kvalifikace, a proto se musí spoléhat na posudky předkládané k tomu kvalifikovanými odborníky – tj. posudkovými lékaři. Posudkové řízení je tedy specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu konkrétní osoby a jistých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení či důchodového pojištění. K tomu je možno odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 Ads 184/2021-30, v němž bylo konstatováno, že „*v posudku takové odborné lékařské komise se přitom hodnotí nejenom celkový zdravotní stav účastníka řízení, nýbrž se v něm zaujímají i posudkové závěry ohledně splnění v zákoně stanovených kritérií pro přiznání dávky či průkazu osoby zdravotně postižené. Tento posudek je tedy ve správním a následně v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Posudek lze však považovat za úplný a přesvědčivý jen v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlídně k potížím udávaným žalobcem a tyto své posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost přitom nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48; ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 511/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58)*“. V kontextu naplnění výše zmíněných požadavků lze dále poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2019, č. j. 8 Ads 331/2018-37, ze kterého plyne, že „*aby byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28). Vyplývají-li z jednotlivých podkladů rozporné závěry, posudková komise musí tyto rozpory přesvědčivě vysvětlit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Postaví-li posudková komise své hodnocení na rozporných základech, aniž by rozpory odstranila či vysvětlila, je povinností žalovaného žádat doplnění posudku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25).*“ Posudkový závěr tudíž musí vždy být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení nároku na příslušný průkaz osoby se zdravotním postižením závisí především (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
27. S přihlédnutím k žalobní argumentaci, platné právní úpravě a shora citované judikatuře Nejvyššího správního soudu se zdejší soud zabýval jednotlivými žalobními námitkami, které ve svém souhrnu zpochybňovaly správnost posudku PK MPSV.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

28. S žalobní námitkou, že se jedná o věkovou diskriminaci žalobce, když žalovaný konstatoval na základě posudku PK MPSV, že žalobce je stále ve vývoji a stanovení diagnózy autismu je předčasné, bezprostředně souvisela navazující žalobní námitka, kdy žalobce nesouhlasil s tvrzením „*porucha autistického spektra v.s. vzhledem k nízkému věku nebyla přesvědčivě objektivizována*“, uvedeným v posudku PK MPSV. Soud se proto zabýval souběžně oběma námitkami. Soud nemohl přisvědčit názoru žalobce, že jde v daném případě o věkovou diskriminaci. Soud sice souhlasí se žalobcem, že dítě se vyvíjí po celou dobu dospívání, nicméně je zcela přirozené a zároveň obecně známé, že nejintenzivnější vývoj po psychické i fyzické stránce zažívá dítě právě v prvních letech života. Žalovaný ve vyjádření k žalobě správně poukázal na fakt, že při objektivizaci zdravotního postižení a posouzení funkčního omezení u dětí, zejména v raném dětském věku od 1 do 3 let, je nutno velmi pečlivě hodnotit omezení pohybových, mentálních a orientačních schopností, přičemž je třeba odlišit fyziologickou neschopnost dítěte v oblasti pohybových a orientačních schopností od patologické limitace způsobené konkrétním zdravotním postižením. Dle názoru soudu by se mohlo jednat o věkovou diskriminaci žalobce, pokud by jeho zdravotní dokumentace svědčila o jednoznačné diagnóze PAS, avšak taková jednoznačná diagnóza z obsahu správního spisu nevyplývá.
29. Soud zjistil z obsahu správního spisu, že v posudku o zdravotním stavu žalobce vyhotoveném OSSZ Most dne 13. 8. 2021 pro účely prvostupňového rozhodnutí je uvedeno, že v případě žalobce „*se jedná o podstatné omezení schopnosti orientace a komunikace na úrovni těžkého funkčního postižení, neboť doloženými odbornými nálezy je popsána porucha autistického spektra – středně těžká symptomatika, opožděný vývoj řeči. Zdravotní stav lze považovat za zdravotní postižení uvedené v odstavci 2 pod písmenem m)*“ prováděcí vyhlášky. Posudek OSSZ Most se zjevně opíral zejména o zprávu NAUTIS ze dne 14. 4. 2021, ve které je mimo jiné uvedeno, že „*provedeným testem M-DACH (dětské autistické chování, screeningový test opírající se o výpovědi rodičů a rané projevy v chování) 52 % kladných odpovědí, výsledek poukazuje na vysoké riziko přítomnosti autismu, potvrzeno podezření na PAS a doporučeno diagnostické vyšetření pro potvrzení či vyloučení diagnózy.*“ Z uvedených citací je patrné, že PAS nebyla u žalobce diagnostikována, přičemž bylo doporučeno další vyšetření, o kterém se však již posudek OSSZ Most nezmiňuje, avšak přesto OSSZ Most dovodila existenci PAS u žalobce. Dle názoru soudu za popsané situace není důvod vytýkat žalovanému, resp. PK MPSV závěr o neprokázání PAS s ohledem na nízký věk žalobce. Jestliže tedy žalovaný, resp. PK MPSV po zvážení relevantních skutečností s přihlédnutím ke zdravotní dokumentaci žalobce dospěli k závěru, že stanovení diagnózy autismu je v případě žalobce předčasné vzhledem k jeho nízkému věku, nelze uvedený závěr považovat za věkovou diskriminaci žalobce, když závěr se opíral o zdravotní dokumentaci žalobce, ve které jednoznačná diagnóza PAS nebyla stanovena.
30. Co se týče nesouhlasu žalobce s tvrzením v posudku PK MPSV, které je uvedeno i v napadeném rozhodnutí, a to že „*porucha autistického spektra v. s. vzhledem k nízkému věku nebyla přesvědčivě objektivizována*“, soud uvádí, že zkratka v. s. objevující se v předmětném tvrzení znamená „pravděpodobně“, přičemž předmětné tvrzení lze vyložit tak, že pravděpodobným důvodem, pro který se nepodařilo přesvědčivě objektivizovat (diagnostikovat) PAS, byl nízký věk žalobce. Soud sice souhlasí se žalobcem, že provedená psychodiagnostická vyšetření svědčila pro symptomatiku PAS s narušením funkčního jazyka, nicméně jednalo se o podezření na PAS, která s ohledem na věk žalobce nebyla spolehlivě diagnostikována.

31. Soud nemohl přisvědčit ani blíže nerozvedené žalobní námitce, že nebyla brána v potaz rodinná anamnéza žalobce pozitivní na PAS. Soud shledal, že pouze v žádosti o přednostní projednání věci je stručná zmínka o tom, že bratr žalobce má průkaz ZTP/P kvůli PAS. Soudu není zřejmé, zda žalobní námitka nezohlednění rodinné anamnézy se týká bratra žalobce, či se má jednat o jiný údaj z rodinné anamnézy. Žalobci lze přisvědčit v tom směru, že v posudku PK MPSV není explicitně uveden údaj o tom, že byla zohledněna žalobcova rodinná anamnéza, ani že bratr žalobce má PAS. Anamnéza neboli předchorebí je souborem informací potřebných k bližší analýze zdravotního stavu pacienta. Věcně i formálně se anamnéza dělí na několik částí, přičemž jednou z takových částí je rodinná anamnéza. PK MPSV vycházela při vypracování posudku ze zdravotní dokumentace žalobce, jejíž součástí byla i anamnéza žalobce (včetně rodinné anamnézy). V posudku se PK MPSV vypořádala s jednotlivými odvolacími námitkami, avšak rodinná anamnéza nebyla jako odvolací námitka uplatněna. V posledním odstavci odvolání je sice zmínka o jedenáctiletém autistickém bratrovi žalobce, ovšem pouze v souvislosti s tím, že matka žalobce jakožto zákonná zástupkyně uvedla, že po zkušenosti s bratrem žalobce si rodiče žalobce uvědomují specifčnost a náročnost výchovy žalobce. Dle názoru soudu za popsané situace nebyl důvod, aby PK MPSV explicitně zmiňovala v posudku, že bratr žalobce má PAS, případně uvedla do posudku, že přihlížela k rodinné anamnéze, byť tyto informace PK MPSV měla k dispozici ze zdravotní dokumentace žalobce. Skutečnost, že v posudku nedošlo k explicitní zmínce o bratrovi žalobce či o rodinné anamnéze nelze vykládat tak, že by údaje z rodinné anamnézy nebyly zohledněny. Navíc je zřejmé, že rodinná anamnéza je pouze jedním z řady kritérií, která je třeba zvažovat při stanovení diagnózy PAS, přičemž skutečnost, že bratr žalobce má PAS, není sama o sobě důvodem k tomu, aby stejná diagnóza byla stanovena i v případě žalobce, pokud stávající vyšetření nejsou dostatečně průkazná ke stanovení diagnózy PAS.
32. Žalobce dále namítal, že informace byly vytrženy z kontextu a pochopeny nesprávně, v důsledku čehož byly využity v neprospěch posuzované žádosti, přičemž žalobce poukázal na logopedický nález Mgr. K. ze dne 30. 9. 2021, který žalovaný využil k tomu, aby poukázal na dobré komunikační schopnosti žalobce a jeho další dovednosti, ačkoli se jednalo o výjimečnou situaci a v jiných případech žalobce takto otevřeně nekomunikuje. K uvedené žalobní námitce soud uvádí, že předmětný logopedický nález byl pouze jedním z podkladů, které PK MPSV použila ve svém posudku. Nutno dodat, že v psychiatrickém nálezu MUDr. Š. ze dne 23. 11. 2021 se obdobně jako v předmětném logopedickém nálezu uvádí, že žalobce bez adaptačních potíží vstupuje do vyšetřovny, byť v případě tohoto psychiatrického vyšetření jsou následně zaznamenány určité abnormality v chování žalobce. V posudku PK MPSV na straně 3, reprodukováném na straně 4 napadeného rozhodnutí, však není použit k posouzení zdravotního stavu žalobce pouze předmětný logopedický nález, nýbrž jsou zde údaje i z dalších lékařských zpráv. V posudkovém zhodnocení se objevují i údaje svědčící o zhoršeném zdravotním stavu žalobce (nerovnoměrný psychosomatický vývoj, opožděný vývoj řeči). Soud podotýká, že předmětný logopedický nález byl v posudku PK MPSV a následně v napadeném rozhodnutí reprodukován včetně údaje o slabém zrakovém kontaktu. Soud proto nemohl přisvědčit žalobní námitce ohledně vytržení informací z kontextu a jejich využití v neprospěch žalobce.
33. Žalobce dále namítal nesprávnost posudku PK MPSV, dle kterého je žalobce „*k věku přiměřeně orientován, chování bez těžkých projevů, komunikace, paměť a intelekt jsou v. s. v normě.*“ Citované posudkové zhodnocení považuje žalobce za neobjektivní a neúplné,

když zhodnocení nerespektuje odborné lékařské zprávy, jejichž závěry jsou navíc selektivně vybírány a překrucovány. K vznesené žalobní námitce soud uvádí, že námitku považuje za nekonkrétní a značně neurčitou. Soud na tomto místě připomíná, že dle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkouvává napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Je tedy na žalobci, aby patřičně nastavil rámec přezkumu a uvedl, v čem je rozhodnutí správního orgánu nesprávné, resp. nezákonné. V tomto ohledu je nutno odkázat na názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, ve kterém se uvádí, že „*správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační; od žalobce, který vymezuje hranice soudního přezkumu, se tedy oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Soud za něj nesmí nabrazovat jeho projev vůle a vyhledávat na jeho místě vady napadeného správního aktu. ... Jestliže žalobní bod těmto požadavkům vyhovuje, je projednání způsobilý v té míře obecnosti, v níž je formulován, a případně – v mezích této formulace – v průběhu řízení dále doplněn. K tomu je ale třeba dodat, že míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.*“

34. Soud zcela souhlasí s výše uvedeným názorem Nejvyššího správního soudu, přičemž s ohledem na neurčitost předmětné žalobní námitky uvádí, že žalobce neuvedl, v čem konkrétně ona neobjektivnost či neúplnost posudkového zhodnocení PK MPSV spočívá, případně jaké závěry lékařských zpráv byly překrucovány či selektivně vybírány. Soud neshledal, že by došlo k nějakému překrucování závěrů lékařských zpráv či jejich selekci. Uvedenou žalobní námitku proto nepovažuje za důvodnou.
35. Žalobce dále namítal, že doložil v průběhu správního řízení absolvovaná vyšetření u psychologa, psychiatra a logopeda, ze kterých plyne, že má diagnostikovanu PAS s tím, že žádný z uvedených lékařů tuto diagnostiku nezpochybnil, ale naopak ji všichni výslovně uvedli. K této žalobní námitce soud uvádí, jak ostatně již uváděl výše, že v jednotlivých zprávách se objevují formulace v tom smyslu, že se u žalobce objevují symptomy PAS, případně, že existuje podezření na PAS, nicméně jednoznačná diagnóza PAS nebyla stanovena. Uvedenou žalobní námitku proto soud nepovažuje za důvodnou.
36. Žalobce namítal, že zpráva od Mgr. Ž., PhDr. P. a Bc. P. H. z NAUTIS nebyla zahrnuta mezi podklady, z nichž vycházela PK MPSV při vypracování posudku. Jedná se o obsahově stejnou námitku, kterou žalobce uplatnil již v rámci vyjádření k posudku PK MPSV, přičemž s uvedenou námitkou se vypořádal žalovaný na straně 6 napadeného rozhodnutí, kdy uvedl, že psychologický nálezní NAUTIS (Mgr. Ž.) ze dne 11. 5. 2021 byl součástí podkladů PK MPSV a v posudku je tento nálezní i uveden, přičemž jiné podklady nebyly doloženy. K předmětné žalobní námitce soud uvádí, že se jedná o značně neurčitou námitku, když není zřejmé, kdy měla být předmětná zpráva NAUTIS vydána a není ani jasné, zda má jít o jedinou zprávu vypracovanou společně třemi výše jmenovanými pracovníky NAUTIS, anebo se má jednat o více zpráv. Žalobce zjevně nereagoval na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které se zabývalo předmětnou námitkou, jelikož žalobce pouze stejnou námitku uplatnil i v žalobě. S ohledem na neurčitost předmětné námitky se soud nemohl uvedenou námitkou podrobněji zabývat, přičemž soud uvádí ve shodě se žalovaným, že psychologický nálezní Mgr. Ž. ze dne 11. 5. 2021 je uveden jako podklad v posudku PK MPSV, přičemž v nálezní jsou konstatovány deficity žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v oblasti sociálně emočního a komunikačního chování svědčící pro symptomatiku PAS s narušením funkčního jazyka, přičemž tyto údaje byly využity v posudku na straně 3, kde s nimi PK MPSV pracovala.

37. Žalobce dále namítal, že v průběhu správního řízení jeho matka jakožto zákonná zástupkyně poskytla řadu informací o chování žalobce a jeho vývoji, přičemž byla vybrána jen část těchto podkladů (informací) a zdaleka ne všechny podstatné údaje byly v posudku PK MPSV využity. Soud shledal, že stejnou žalobní námitku uplatnil žalobce již v rámci vyjádření k posudku PK MPSV, přičemž žalovaný v napadeném rozhodnutí reagoval na uvedenou námitku na straně 6 napadeného rozhodnutí, když uvedl, že při posuzování zdravotního stavu žalobce byl brán zřetel na objektivní informace o chování a vývoji dítěte uvedené v lékařských zprávách. Dále žalovaný na straně 7 napadeného rozhodnutí ve vztahu k odvolacím námitkám, týkajícím se neschopnosti žalobce naplňovat jednotlivé životní potřeby (osobní aktivity, komunikace, fyziologické potřeby, oblékání a mobilita), uvedl, že *„schopnost zvládat základní životní potřeby je kritériem pro přiznání příspěvku na péči. Kritéria pro přiznání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením jsou uvedena v zákoně o dávkách pro osoby se zdravotním postižením. (...) V posuzovaném případě bylo zjištěno, že zdravotní stav V. J. není uvedený ani srovnatelný se zdravotními postiženími uvedenými v příloze č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů.“* Soud shledal, že rovněž PK MPSV přihlížela k odvolacím námitkám ohledně nemožnosti naplňování jednotlivých životních potřeb žalobce, přičemž na straně 4 posudku konstatovala, že *„v odvolání namítané skutečnosti nemají oporu v objektivně dokladovaném zdravotním stavu. Doloženými lékařskými nálezy popisované zdravotní postižení neodpovídá posudkově medicínským kritériím stanoveným pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením. Lékařské nálezy doložené v průběhu odvolacího řízení jsou v souladu s výsledkem posouzení a nedeklarují změnu zdravotního stavu ve smyslu zhoršení.“*
38. S přihlédnutím k výše uvedeným skutečnostem soud nemohl přisvědčit žalobní námitce, že by nebyly zohledněny údaje o chování žalobce poskytnuté jeho matkou, když žalovaný i PK MPSV se zabývali informacemi poskytnutými matkou, přičemž tyto informace konfrontovali se zdravotní dokumentací žalobce. Žalovaný správně poukázal na rozdílnost podmínek pro přiznání příspěvku na péči oproti podmínkám pro přiznání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením. Uvedenou žalobní námitku proto soud nepovažuje za důvodnou.
39. Soud konstatuje, že posudek PK MPSV splňuje požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů o tom, že v případě žalobce nejde o osobu se zdravotním postižením, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra ve smyslu § 34 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb., a že u žalobce nejde o zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 prováděcí vyhlášky, ani mu svým funkčním postižením neodpovídá, ani s ním není svými funkčními důsledky srovnatelný. PK MPSV objektivně a přesvědčivě zdůvodnila svůj závěr o neprokázání PAS u žalobce. PK MPSV rozhodovala v řádném složení, kromě předsedkyně komise – posudkové lékařky, byla členem též lékařka z oboru dětská neurologie, přičemž zdravotní stav žalobce byl konzultován i s lékařem z oboru dětská psychiatrie. Jedná se tedy o lékařské obory, do kterých spadá diagnostikování PAS. Z posudku je zřejmé, že PK MPSV hodnotila veškerou zdravotní dokumentaci, kterou měla k dispozici. Soud nemá důvod pochybovat o správnosti závěrů posudku PK MPSV, jedná se o posudek přesvědčivý, celistvý a úplný. Soud dospěl k závěru, že žalovaný zjistil stav věci, o němž

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nejsou důvodné pochybnosti. Žalobcem vznesené námitky nebyly způsobilé zpochybnit skutkový stav tak, jak byl zjištěn žalovaným a PK MPSV.

40. Pro úplnost soud uvádí, že nepovažoval za potřebné provádět dokazování navržené v žalobě. Žalobce navrhl, aby soud provedl dokazování původními lékařskými zprávami, nově získanými lékařskými zprávami a zprávou ze Speciálního pedagogického centra Teplice. Jedná se o značně neurčitý důkazní návrh, když není zřejmé, jakými konkrétními lékařskými zprávami by měl být proveden důkaz a co by tím důkazem mělo být prokázáno. Není zřejmé, zda nově získanými lékařskými zprávami má žalobce na mysli nové lékařské zprávy, které má žalobce k dispozici, nebo se má jednat o nové lékařské zprávy, které by měl obstarat soud, což platí i pro navrhovanou zprávu ze Speciálního pedagogického centra Teplice. Faktem je, že žádné lékařské zprávy či jiné důkazy žalobce soudu nepředložil. Soud podotýká, že dle § 75 odst. 1 s. ř. s. při přezkoumání napadeného rozhodnutí musí vycházet ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí, tudíž by soud nemohl přihlížet k případným změnám zdravotního stavu žalobce nastalým po vydání napadeného rozhodnutí ani k aktuálnímu zdravotnímu stavu žalobce, proto se jeví dokazování aktuálními lékařskými zprávami nepotřebné. Kromě toho soud již vysvětlil výše, že v případě diagnostikování PAS se jedná o odbornou medicínskou otázku, k jejímuž posouzení nemá odbornou kvalifikaci, pročez je soud odkázán na posudek PK MPSV, který byl soudem zhodnocen v předchozí části odůvodnění tohoto rozsudku. Soud shledal, že žalovaný ve správním řízení zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a proto se jeví další dokazování nadbytečné.
41. Žalobu tedy vyhodnotil soud v mezích uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti dle obsahu soudního spisu nevznikly, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 1. srpna 2022

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v.r.
předseda senátu